

bestyrelsen, bør bestyrelsen kun undtagelsesvist senere benytte adgangen til at afsætte rektor, nemlig hvis rektor alvorligt har misrøgtet sit hverv, herunder klart tilsidesat den loyalitet, som bestyrelsen må kunne forvente. Den omtalte hjemmel indsættes ved dette lovforslags § 1, nr. 6. Det bemærkes, at hjemlen indsættes i selvejelovens kapitel 3 frem for i det nye kapitel 7 a. På den måde sikres det, at en ingeniørhøjskole vil kunne overgå til selvejeloven, uanset om den måtte ønske en CVU-godkendelse eller i øvrigt i første omgang vil kunne opfylde betingelserne herfor. Det er tanken, at alle ingeniørhøjskoler på sigt - dvs. evt. efter en gennemført institutionsudvikling - bør kunne godkendes som CVU'er. Hjemlen gøres alene anvendelig for ingeniørhøjskoler, idet valg af den daglige leder ikke i øvrigt forekommer ved institutioner uden for universitetsloven. Konstruktionen kan indebære risiko for, at den institutionsleder, der ønsker at sikre sig genvalg, vil afholde sig fra at gennemføre upopulære, men nødvendige, prioriteringer og ændringer. Denne risiko er særligt uhensigtsmæssig i forhold til den store økonomiske dispositionsfrihed, der tilkommer »ægte« selvejende institutioner. Hermed kan der opstå konflikt i forhold til bestyrelsens overordnede økonomiske ansvar.

I henhold til selvejelovens § 1, stk. 4, skal overgang til loven forhandles med institutionen, og sådanne forhandlinger vil blive indledt snarest muligt efter nærværende lovforslags vedtagelse.

Der foreslås ved § 14, stk. 2, indsat en hjemmel for undervisningsministeren til at ophæve lov om teknika, når alle de fem ingeniørhøjskoler, der aktuelt er godkendt efter loven, er overgået til godkendelse efter selvejeloven. De fornødne uddannelseshjemler vil kunne findes i selvejeloven selv eller i lov om mellemlange videregående uddannelser, jf. forslag herom, samt i lov om åben uddannelse.

De sociale højskoler er i dag statsinstitutioner, jf. bekendtgørelse nr. 679 af 29. juli 1992 af lov om statens overtagelse af de sociale højskoler i København, Århus, Odense og Esbjerg. Ikke desto mindre blev der med ikrafttrædelsen af bekendtgørelsen om styrelse af de sociale højskoler i 1997 gennemført en styrelsesreform på skolerne, der havde en høj grad af overensstemmelse med selvejelovens ledelsesmodel. Der

blev således etableret bestyrelser med eksternt flertal, der har den overordnede ledelse, og som over for undervisningsministeren har ansvaret for skolernes virksomhed. Pga. det statslige ejerforhold er det ministeren, der ansætter og afskediger rektor, men bestyrelsen blev tillagt indstillingsret. Ledelsesmodellen har i praksis fungeret godt, men det er principielt problematisk at operere med ansvarlige bestyrelser på statsinstitutioner uden lovhjemmel. Heldigvis er der ikke opstået situationer, hvor det har været nødvendigt præcist at afklare kompetencefordelingen mellem ministerium, bestyrelse og rektor.

De sociale højskoleers lovhjemmel er som nævnt lov om statens overtagelse af de sociale højskoler i København, Århus, Odense og Esbjerg fra 1987, og skolerne var, som lovens titel antyder, tidligere selvejende institutioner. Det er undervisningsministerens opfattelse, at skolerne nu - på linie med ingeniørhøjskolerne - ved overgang til selvejeloven bør sikres dels afklarede styrelsesforhold, dels mulighed for decentraliseret kapitalforvaltning og bygningsadministration, for låneoptagelse m.v.

I henhold til selvejelovens § 2, stk. 1, skal overgang til loven forhandles med institutionen, og sådanne forhandlinger vil blive indledt snarest muligt efter nærværende lovforslags vedtagelse. Det er klart, at de sociale højskoler vil kunne godkendes til at indgå i CVU-dannelser efter det foreslåede kapitel 7 a.

Der foreslås ved § 14, stk. 3, indsat en hjemmel for undervisningsministeren til at ophæve lov om statens overtagelse af de sociale højskoler i København, Århus, Odense og Esbjerg, når alle de fire sociale højskoler, der er omfattet af loven, er overgået til godkendelse efter selvejeloven. De fornødne uddannelseshjemler vil kunne findes i selvejeloven selv eller i lov om mellemlange videregående uddannelser, jf. forslag herom, samt i lov om åben uddannelse.

Hvis undervisningsministeren i henhold til de foreslåede stk. 2 og 3 ophæver lov om teknika og lov om statens overtagelse af de sociale højskoler i København, Århus, Odense og Esbjerg, vil uddannelsesregler udstedt i medfør af disse love forblive i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler, der udstedes med hjemmel i lov om mellemlange videregående uddannelser, jf. den foreslåede stk. 4.